

สถานการณ์โรคและสิ่งคุกคามสุขภาพจากการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงพยาบาลชุมชน7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ปี 2556-2557

วิทยา ขวัญทอง วท.บ.,*พาสีชะ โต๊ะโยะ วท.บ.,*พรีญา บุญโชติ วท.บ. *สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

ปัจจุบันบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมีความเสี่ยงจากสิ่งคุกคามในสภาพแวดล้อมการทำงาน และเกิดการเจ็บป่วย ทั้งด้วยโรคที่เกิดจากการทำงานและเกี่ยวเนื่องกับการทำงาน เพิ่มมากขึ้น สถานการณ์เช่นนี้ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของบุคลากร การศึกษานี้ เพื่อศึกษาสถานการณ์โรคและสิ่งคุกคามสุขภาพจากการทำงานของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง วิธีการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา ในโรงพยาบาลชุมชนสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีผลการดำเนินงานประเมินความเสี่ยงฯ ระดับ 3 ขึ้นไป ในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง รวม 54 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 81.81 ของรพช.ในเขต 12 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงาน RAH06 ของสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ปีพ.ศ.2556-2557

ผลการศึกษาพบว่าปี 2556 มีจำนวนบุคลากร 9,580 คน ได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไปจำนวน 8,960 คน (93.5%) ได้รับการตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจำนวน 7,725 คน (80.6%) ปี 2557 มีจำนวนบุคลากร 9,981 คน ได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไปจำนวน 9,054 คน (90.7%) ได้รับการตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจำนวน 8,380 คน (83.9%) โดยพบว่า บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมีความเสี่ยงด้านการยศาสตร์ (40.4%,38.9%) สูงที่สุด รองลงมาคือด้านชีวภาพ (25.8%,29.9%) และจิตวิทยาสังคม (20.2%,19.5%) สถานะสุขภาพทั่วไปของบุคลากรมีปัญหา เรื่องดัชนีมวลกายเกินมาตรฐาน (32.8%,32.1%) ไขมันกลุ่มไตรกลีเซอไรด์(15.5%,16.5%) และโคเลสเตอรอล(15.2%,25.1%) ในเลือดเกินเกณฑ์ โรคเบาหวาน (5.1%,3.2%)และโรคความดันโลหิตสูง (1.9%,5.4%) ภาวะซีดในหญิงวัยเจริญพันธุ์ (265ราย,308ราย) ซึ่งโรคความดันโลหิตสูงไขมันกลุ่มโคเลสเตอรอลเกินเกณฑ์และภาวะซีดในหญิงวัยเจริญพันธุ์เพิ่มสูงขึ้น สำหรับการตรวจสุขภาพตามความปัจจัยเสี่ยงของงานพบว่า ผลตรวจสมรรถภาพการได้ยินพบการสูญเสียการได้ยินเพิ่มสูงขึ้น(3.5%,7.9%) นอกจากนี้ยังพบว่าบุคลากรทำงานสัมผัสปรอทเพิ่มสูงขึ้น(150ราย,327ราย) และพบผลตรวจปรอทในปัสสาวะเกินค่ามาตรฐานจำนวน 1 รายและยังพบว่าบุคลากรทำงานสัมผัสกับตะกั่วเพิ่มสูงขึ้น(3ราย,10ราย) แต่ไม่พบว่ามี การตรวจเฝ้าระวังโรคพิษตะกั่ว ส่วนการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการทำงาน พบว่า บุคลากรป่วยด้วยโรคเครียดจากการทำงานเพิ่มสูงขึ้น (2.4%,3.5%) นอกจากนี้ยังพบบุคลากรป่วยด้วยโรคHIV จากการทำงาน จำนวน 1 ราย ป่วยด้วยวัณโรคจำนวน 4 รายและ 3 ราย ในปี 2556 และ ปี 2557 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ จะเห็นได้ว่า บุคลากรมีความเสี่ยงจากการทำงานด้านการยศาสตร์สูงที่สุด ซึ่งส่วนใหญ่พบปัญหาเรื่องท่าทางการทำงานที่ผิดธรรมชาติ เช่น การยกของหนัก การเอี้ยว เอื้อม เข่นลัก บุคลากรมีปัญหาสุขภาพทั่วไปเรื่อง ดัชนีมวลกายเกินมาตรฐาน ไขมันกลุ่มไตรกลีเซอไรด์และโคเลสเตอรอลในเลือดเกินเกณฑ์ และโรคความดันโลหิตสูงเพิ่มสูงขึ้น การตรวจสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยง พบว่าบุคลากรสูญเสียการได้ยินเพิ่มสูงขึ้น และยังพบผลตรวจเฝ้าระวังปรอทในปัสสาวะเกินเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนการเจ็บป่วยด้วยโรคจากการทำงาน พบว่า บุคลากรป่วยด้วยโรคเครียดจากการทำงานมากที่สุด และเพิ่มสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ยังพบบุคลากรป่วยด้วยโรค HIV และวัณโรค จากการทำงาน จากสถานการณ์ดังกล่าว หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงแก้ไขสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ให้เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนาระบบการเฝ้าระวังสุขภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงต่างๆที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของบุคลากร

คำสำคัญ: สถานการณ์โรค, สิ่งคุกคามสุขภาพ, ความเสี่ยงจากการทำงาน, บุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล